

[Hendriksen.]

gennemført Næringslovsforslaget i Virkeligheden været lig Nul. Min Tilfredshed med det foreliggende Lovforslag vil være fuldkommen — saa fuldkommen som noget nu en Gang kan være i denne Verden —, hvis Ændringsforslag Nr. 12 til § 10, som det ærede Medlem Hr. Koch sammen med mig har stillet, bliver vedtaget. Dette Ændringsforslag gaar ud paa, at Brugsforeninger og andre Andelsforeninger i næringsretlig Henseende og med Hensyn til Erhvervelse af Næringsret skal underkastes de samme Regler som selvstændige erhvervsdrivende og Aktieselskaber. Dette Ændringsforslag markerer det gamle konservative Standpunkt paa dette Omraade. Det forekommer os, at det er fuldkommen urimeligt, at Andels- og Brugsforeninger ikke ligestilles med private erhvervsdrivende ogsaa hvad Pligter og Byrder angaar. Vi vil ikke blive trætte af at føre dette Krav om Ligestilling frem, og jeg er ogsaa ganske overbevist om, at den Dag vil komme, da vi vil faa det gennemført. Berettigelsen af dette Krav vil efterhaanden gaa op for ærede Medlemmer. Jeg vil i denne Forbindelse pege paa, at den ærede Ordfører for Udvalget, det ærede Medlem Hr. J. P. Larsen, under denne Sags første Behandling fremsatte en Udtalelse, der gik ud paa, at han personlig i og for sig ikke havde noget imod, at Andels- og Brugsforeninger i skatteretlig Henseende blev ligestillet med det øvrige Erhvervsliv — denne Udtalelse staar i Folketingstidende Sp. 1670.

Det siger sig selv, at naar det ærede Medlem Hr. Koch og jeg har stillet dette Ændringsforslag paa vort Partis Vegne, kan vi ikke tiltræde det af de ærede Medlemmer Hr. Himmelstrup og Hr. Pinstrup stillede Ændringsforslag under Nr. 13, et Ændringsforslag, der tilsigter yderligere at begunstige Andels- og Brugsforeninger. Vi finder det ganske urimeligt, at man gaar den Vej, disse tvende ærede Medlemmer ønsker at gaa, og det er med Glæde, at jeg konstaterer, at det ikke er det samlede Antal Udvalgsmedlemmer fra Venstres Parti, der stiller dette Ændringsforslag, som vi fra vor Side naturligvis vil stemme imod.

Jeg skal derefter omtale Ændringsforslag Nr. 16 til § 12, som ogsaa blev omtalt dels af den ærede Ordfører for Udvalget og dels af det ærede Medlem Hr. J. C. A. Larsen. Jeg kan i det væsentlige nøjes med at henvise til de Bemærkninger, det ærede Medlem Hr. Koch og jeg har fremsat om denne Sag i Betænkningen. Det var umuligt for os fra konservativ Side at acceptere

den oprindelige Form, denne Paragraf havde, idet den var formet saaledes, at den fastslog offentlige Institutioners Næringsret paa talrige Omraader uden Næringsbrev. Vi fra vor Side foretrækker langt, at dette Spørgsmaals Afgørelse bliver udskudt. Jeg tror at have Lov at sige, at mit Partis Stilling til hele Spørgsmaalet om offentlige Institutioners Næringsret er kendt nok, og at man fra alle Sider maa vide, at vi ønsker at indskrænke denne Næringsret til det mindst mulige. Ordføreren for Udvalget sagde herom med fuld Føje, at Spørgsmaalet gennem det Ændringsforslag, der var stillet, blev ladet aabent. Dette er rigtigt, men Ordføreren tilføjede, at hans Opfattelse af dette Ændringsforslag gik i Retning af, at offentlige Institutioner derved fik mere Næringsfrihed, end Tilfældet er i Øjeblikket og vilde være det i Henhold til det oprindelige Forslag. Deri er jeg ganske uenig med den ærede Ordfører. Jeg foretrækker ud fra mine Synspunkter langt den nuværende Affattelse. Men hver har jo sin Opfattelse, og Fremtiden vil afgøre, hvem af os der har set rigtigt paa dette Punkt.

Det ærede Medlem Hr. J. C. A. Larsen begyndte med at give Udtryk for en Beklagelse over, at der ikke var naaet fuldstændig Enighed, en Beklagelse, som jeg for saa vidt deler, idet ogsaa jeg naturligvis kunde have ønsket, at vi alle var blevet enige. Enighed gør stærk. Naar en Lov af denne Karakter er vedtaget med alle Stemmer i Rigsdagen, vil den være en overmaade stærk Lov. Men naar vi ikke er naaet til fuldstændig Enighed, har Grunden været den, at det Parti, som det ærede Medlem er en fortræffelig Ordfører for, ikke har ønsket at gaa ind i Realitetsforhandlinger, men har sat sig udenfor.

Det ærede Medlem Hr. J. C. A. Larsen sagde endvidere, at han savnede i de Fler-talsændringsforslag, der nu er til Behandling, Haandværkets Indflydelse i Udvalget. Det ærede Medlem har ganske Uret heri. Jeg gaar ud fra, at det ærede Medlem med denne Udtalelse sigter til den Koalition, det ærede Medlem omtalte, af de tre Partier og ikke har taget sit eget Parti med. Men Haandværkets Indflydelse paa Udvalgets Arbejde gennem disse tre Partiers Arbejde har ikke paa nogen Maade været savnet. Haandværk og Industri har allerede de Rettigheder, som Lovforslagets § 26 vil fratage Handelen. Det er ogsaa saaledes, at Haandværk og Industri intet som helst ønsker mere af dette Lovforslag, end Lovforslaget giver Udtryk for, hvilket det ærede Medlem Hr. J. C. A. Larsen kunde faa be-